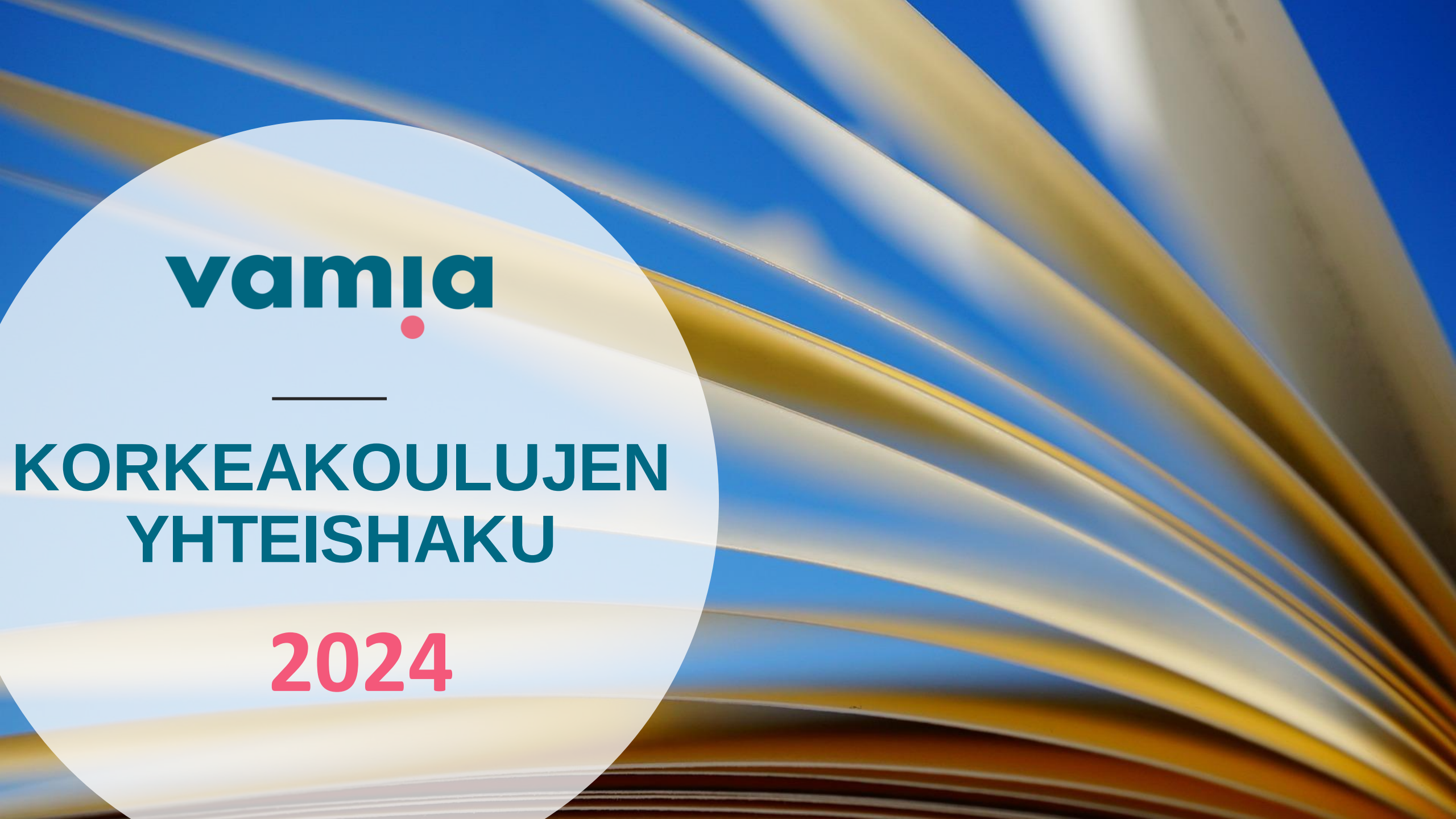

vamia

**KORKEAKOULUJEN
YHTEISHAKU**

2024

JATKO-OPINTOVAIHTOEHDOT VALMISTUMISEN JÄLKEEN

- ❖ Perustutkinnon suoritettuasi sinulla on **yleinen jatko-opintokelpoisuus ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin.**
- ❖ Luontevia jatkokoulutusväyliä ovat saman alan ammattikorkeakoulu- tai yliopisto-opinnot.
- ❖ **Muista, että voit hakeutua myös täysin toiselle alalle!**
- ❖ Voit hakeutua myös suorittamaan toista ammatilista perustutkintoa, ammattitutkintoa tai erikoisammattitutkintoa (vaaditaan usein alan työkokemusta ja alan työpaikka).
- ❖ Varusmiespalveluksen suotuisin aloitusajankohta on usein valmistumisen jälkeen ennen seuraavaan tutkintoon tai työelämään siirtymistä.

YHTEISHAKUAJAT JA OPISKELIJAVALINTA

KEVÄÄN 2024 YHTEISHAKU

❖ Kevään 2024 yhteishaku **koostuu kahdesta erillisestä hausta**. Haku tapahtuu osoitteessa **www.opintopolku.fi**. Molemmissa hauissa **voit hakea kuuteen (6) eri hakukohteeseen**.

1. YHTEISHAKU

- **Hakuaika: 3. - 17.1.2024.**
- Hakukohteena ovat vieraskieliset koulutukset, Taideyliopiston koulutukset sekä Tampereen näyttelijätyönkoulutus.
- Hakukohteiden järjestyksellä ei ole väliä.
- Voit tulla hyväksytyksi useaan hakukohteeseen.
- Haku alkaa klo 8 ja päättyy klo 15.

2. YHTEISHAKU

- **Hakuaika: 13. - 27.3.2024.**
- Hakukohteena muut ammattikorkeakoulu- ja yliopistokoulutukset.
- Hakukohteet on asetettava mieluisuusjärjestykseen.
- Voit tulla hyväksytyksi vain ylimpään hakutoiveeseen, johon pisteesi riittävät.
- Haku alkaa klo 8 ja päättyy klo 15.

- ❖ Yhteishaun lisäksi korkeakouluilla saattaa olla omia erillishakuja, joihin voit hakea yhteishaun kohteiden lisäksi.
- ❖ Vaikka tulisit valituksi useampaan koulutukseen, **voit ottaa vastaan vain yhden korkeakoulututkintoon johtavan opiskelupaikan** saman lukukauden aikana alkavista opinnoista.
- ❖ Korkeakoulut päättävät itsenäisesti ensikertalaisille hakijoille kohdistettujen paikkojen määrästä. Olet ensikertalainen hakija, jos et ole ottanut korkeakoulupaikkaa vastaan vuoden 2014 jälkeen tai sinulla ei ole korkeakoulututkintoa.
 - **Hakeminen ei poista ensikertalaisuutta**, vaan vasta otettuasi opiskelupaikan vastaan et ole enää ensikertalainen hakija.
- ❖ Suomalaisella todistuksella hakevan ei tarvitse toimittaa liitteitä hakuaikana, vaan todistusjäljennökset pyydetään vasta opiskelupaikan vastaanottamisen jälkeen.

SYKSYN 2024 YHTEISHAKU

- ❖ Syksyn haussa voit hakea lähinnä ammattikorkeakouluopintoihin. Haku tapahtuu myös osoitteessa www.opintopolku.fi.

YKSI YHTEISHAKU

- **Hakuaika: 28.8. – 11.9.2024.**
- Hakukohteena sekä vieraskieliset että suomen-/ruotsinkieliset ammattikorkeakoulujen hakukohteet sekä mahdollisesti joitain yliopistokohteita.
- Voit hakea kuuteen (6) hakukohteeseen.
- Hakukohteet on asetettava mieluisuusjärjestykseen.
- Voit tulla hyväksytyksi vain ylimpään hakutoiveeseen, johon pisteesi riittävät.
- Haku alkaa klo 8 ja päättyy klo 15.

HUOM! Yhteishaun lisäksi on myös erillishakuja, joiden kohteet löytyvät myös Opintopolusta, mutta ne tulevat omille hakulomakkeille erotukseksi yhteishaun hakukohteista.

OPISKELIJAVALINTA

- ❖ **Ammattikorkeakouluun** valitaan opiskelijoita pääsääntöisesti 3 eri tavalla:
 - 1) **Yo-todistuksen perusteella**
 - 2) **Ammatillisen todistuksen perusteella**
 - 3) **Sähköisen valintakokeen perusteella.**
- ❖ **Yliopistoon** valitaan opiskelijoita 2 eri tavalla:
 - 1) **Yo-todistuksen perusteella**
 - 2) **Valintakokeen perusteella.**
- ❖ Osallistut siis valintakokeeseen:
 - Jos et tullut valituksi todistusvalinnassa.
 - Tulit valituksi todistusvalinnassa alemman hakutoiveesi koulutukseen ja haluat tavoitella ylemmän hakutoiveesi opiskelupaikkaa.

AMMATTIKORKEAKOULUJEN KOULUTUSTARJONTA

AMMATTIKORKEAKOULUOPINNOT

- ❖ Ammattikorkeakoulut tarjoavat käytännönläheistä ammatillista korkeakouluopetusta.
- ❖ Ammattikorkeakoulussa suoritettavia tutkintoja ovat **ammattikorkeakoulututkinto** ja **ylempi ammattikorkeakoulututkinto**. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto vaatii alaa vastaavan korkeakoulututkinnon sekä vähintään kolmen vuoden alan työkokemuksen.
- ❖ Ammattikorkeakouluja on Suomessa 24.
- ❖ Yhteishaun ulkopuoliset ammattikorkeakoulut ovat **Poliisiammattikorkeakoulu** (haku 4 kertaa vuodessa) ja **Högskolan på Åland** (hakuaika 15.3. – 15.5.2024).
- ❖ Lisäksi **Pelastusopistossa** on tarjolla Pelastusalan päällystötutkinto (AMK) (hakuaika 26.2.–15.3.2024).
- ❖ Eri ammattikorkeakoulujen opintotarjonnan, tietoa valintakokeesta, opiskelijavalinnasta sekä muista ammattikorkeakouluopintoihin liittyvistä asioista löydät sivustolta **ammattikorkeakouluun.fi**.
- ❖ Amk-opintojen laajuus on 210, 240 tai 270 op ja opiskelu ammattikorkeakoulussa kestää 3,5 – 4,5 vuotta.

- ❖ **Päivätoteutusten** (lähiopiskelua) lisäksi sinulla on mahdollisuus hakea myös **monimuotototeutuksiin**, jotka koostuvat lähiopetuksen lisäksi mm. verkko- ja etäopinnoista. Joillain ammattikorkeakouluilla saattaa olla myös kokonaan verkossa suoritettavia tutkintoja.
- ❖ Lähimmät ammattikorkeakoulut ovat Vaasan ammattikorkeakoulu (VAMK), Seinäjoen ammattikorkeakoulu (SeAMK), Centria ammattikorkeakoulu (Kokkola, Pietarsaari, Ylivieska) sekä Yrkeshögskolan Novia (Vaasa, Pietarsaari, Raaspori, Turku).
 - Kaikilla edellä mainituilla on tarjolla myös englanninkielisiä koulutuksia.

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU VAMK

❖ VAMK:ssa on tarjolla kolme koulutusala, joissa on tarjolla seuraavat koulutukset kevään 2024 haussa:

LIIKETALouden ALA

- Liiketalous, tradenomi
- Liiketalous, tradenomi, oikeushallinto
- Liiketalous, tradenomi, taloushallinto
- Tietojenkäsittely, tradenomi
- *International Business, Bachelor of Business Administration.*

SOSIAALI- JA TERVEYSALA

- Sairaanhoidaja
- Sosionomi.

TEKNIIKAN ALA

- Energiatekniikka, insinööri
- Konetekniikka, insinööri
- Sähkö- ja automaatiotekniikka, insinööri
- Tietotekniikka, insinööri
- Ympäristötekniikka, insinööri
- *Energy Technology, Bachelor of Engineering (haussa syksyn 2024 haussa)*
- *Information Technology, Bachelor of Engineering.*

YRKESHÖGSKOLAN NOVIA

- ❖ Noviassa on tarjolla etupäässä **ruotsinkielisiä koulutuksia**. Ohessa Vaasasta ja Pietarsaaresta löytyvät koulutukset kevään 2024 hausta:

SOSIAALI- JA TERVEYSALA

- Bioanalyytikko
- Estenomi
- Kätilö
- Röntgenhoitaja
- Sairaanhoidaja
- Sosionomi (myös verkkokoulutuksena)
- Terveystenhoitaja
- *Bachelor of Health Care, Nursing.*

KULTTUURIALA Pietarsaaresta

- Kuvataiteilija
- Muotoilija
- Muusikko
- Musiikkipedagogi.

LIIKETALouden ALA

- Liiketalous, tradenomi
- Tietojenkäsittely, tradenomi (verkkokoulutus)

TEKNIIKAN ALA

- Rakennusmestari
- Rakennus- ja yhteiskuntatekniikka, insinööri
- Sähkö- ja insinööritekniikka, insinööri
- Tieto- ja viestintäteknikka, insinööri
- Maanmittaustekniikka, insinööri
- Konetekniikka, insinööri
- Tuotantotalous, insinööri
- *Bachelor of Engineering, Information Technology.*

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU, SeAMK

❖ SeAMK:ssa on tarjolla seuraavat koulutukset aloittain:

LIIKETALouden ALA

- Kirjasto- ja tietopalveluala, tradenomi
- Liiketalous, tradenomi
- Pk-yrittäjyys, tradenomi
- *International Business, Bachelor of Business Administration*

KULTTUURIALA

- Kulttuurituottaja

LUONNONVARA-ALA

- Agrologi

RAVITSEMISALA

- Restonomi

SOSIAALI- JA TERVEYSALA

- Fysioterapeutti
- Geronomi
- Sairaanhoitaja
- Sosionomi
- Terveystenhoitaja
- *Nursing, Bachelor of Health Care*

TEKNIIKAN ALA

- Automaatiotekniikka, insinööri
- Bio- ja elintarviketekniikka, insinööri
- Konetekniikka, auto- ja työkonetekniikka, insinööri
- Rakennustekniikka, insinööri
- Rakennustekniikka, rakennusmestari
- Tietotekniikka, insinööri
- *Agri-food Engineering, Bachelor of Engineering*
- *Automation Engineering, Bachelor of Engineering*

CENTRIA AMMATTIKORKEAKOULU

❖ Centriassa on tarjolla seuraavat koulutukset aloittain:

LIIKETALouden ALA

- Liiketalous, tradenomi
- *Business management, Bachelor of Business Administration*
- *Business management, Enterprise Resource Planning, Bachelor of Business Administration*
- *International Business, Bachelor of Business Administration*

KULTTUURIALA

- Musiikkipedagogi

SOSIAALI- JA TERVEYSALA

- Sairaanhoitaja
- Sosionomi
- *Nursing, Bachelor of Health Care*

HUMANISTINEN JA KASVATUSALA

- Yhteisöpedagogi

TEKNIKAN ALA

- Konetekniikka, insinööri
- Prosessi- ja materiaalitekniikka, insinööri
- Sähkö- ja automaatiotekniikka, insinööri
- Tieto- ja viestintätekniikka, insinööri
- Tuotantotalous, insinööri
- *Business Intelligence Technologies, Bachelor of Engineering*
- *Chemical Engineering, Bachelor of Engineering*
- *Industrial management, Bachelor of Engineering*
- *Information Technology, Bachelor of Engineering*

AMMATTIKORKEAKOULUJEN SUOMENKIELINEN VALINTAMENETTELY

TODISTUSVALINTA

- ❖ **Todistusvalinnassa valitaan opiskelijoita sekä ammatillisen tutkinnon että ylioppilastutkinnon perusteella.** Yo-todistuksen perusteella valitaan yleensä noin puolet opiskelijoista. Ammatillisen tutkinnon perusteella valittavien määrä vaihtelee aloittain, mutta määrä on usein aika pieni.
- ❖ **Yo-todistuksen perusteella** tapahtuvassa valinnassa **pisteytetään 5 aineen arvosanat:** äidinkieli/S2, matematiikka, vieras kieli/toinen kotimainen kieli sekä kaksi seuraavista: reaaliaine ja/tai vieras kieli. Maksimipistemäärä on 198.
- ❖ **Ammatillisen todistuksen perusteella** tapahtuvassa valinnassa **pisteytetään sekä Yhteiset tutkinnon osat** (max. 60 p.) **että koko tutkinnon painotettu keskiarvo** (max. 90 p.). Nämä pisteet lasketaan yhteen, jolloin maksimipistemäärä on 150 p.
 - Jokainen Yhteisten tutkinnon osien tutkinnon osa pisteytetään seuraavasti:

Tutkinnon osan arvosana	1	2	3	4	5
Pisteet	1	5	10	15	20

- Painotettujen keskiarvojen antamat pisteet löytyvät Ammattikorkeakouluun.fi -sivustolta.

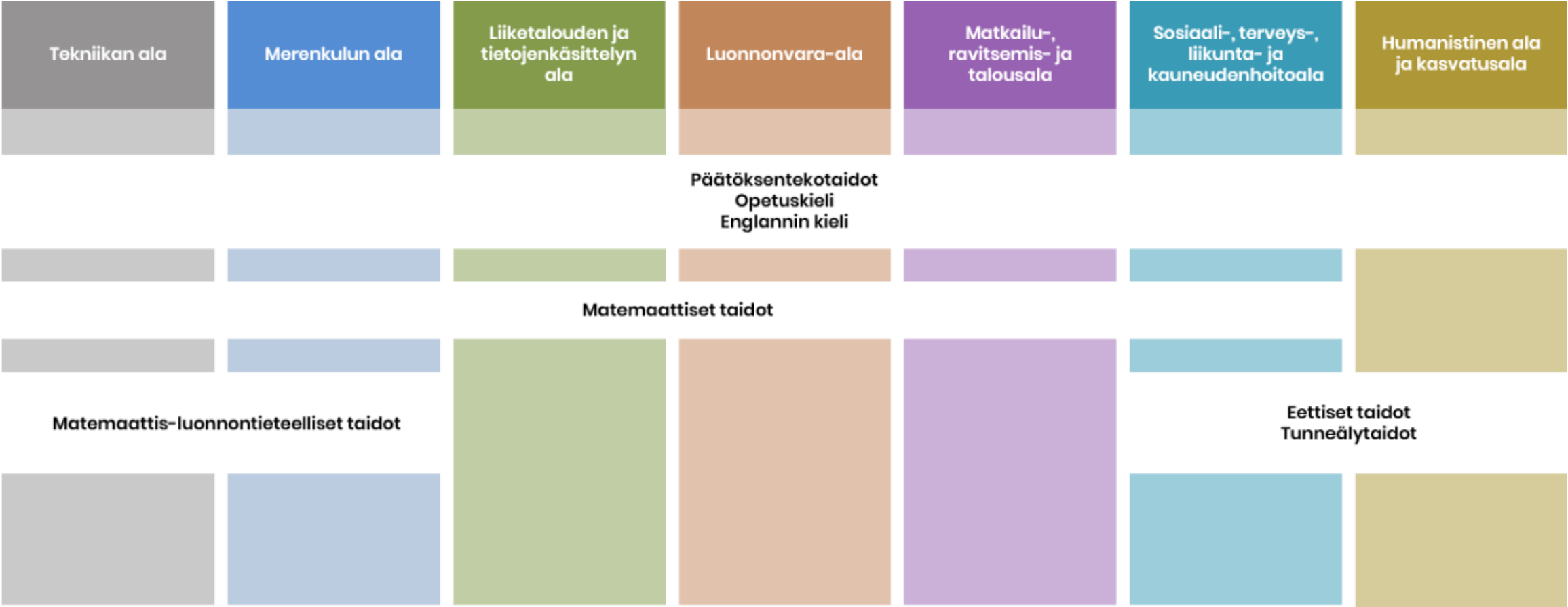
VALINTAKOEVALINTA

- ❖ **Jos pisteesi eivät riitä todistusvalinnassa, osallistut valintakokeeseen.**
- ❖ AMK-valintakokeessa arvioidaan valmiuksia ammattikorkeakouluopintoihin.
- ❖ AMK-valintakokeeseen ei liity ennakkomateriaalia tai -tehtäviä.
- ❖ AMK-valintakoe on käytössä seuraavilla koulutusaloilla:
 - Humanistinen ala ja kasvatustieteiden ala
 - Liiketalouden ja tietojenkäsittelyn ala
 - Luonnonvara-ala
 - Matkailu-, ravitsemis- ja talousala
 - Merenkulun ala
 - Sosiaali-, terveys-, liikunta- ja kauneudenhoito-ala
 - Tekniikan ala.
- ❖ Kulttuurialan koulutuksilla on yleensä omat valintakokeet sekä mahdolliset ennakko-tehtävät.
- ❖ Todistusvalinnan ja AMK-valintakokeen lisäksi erillisiä soveltuvuuskokeita järjestetään vain rakennusarkkitehti (AMK)- ja merikapteeni (AMK) -koulutuksiin haettaessa.
- ❖ Rakennusmestarikoulutuksessa todistusvalinnan ja AMK-valintakokeen lisäksi opiskelijavalinnassa huomioidaan rakennusalan työkokemus.

Kevään 2. haun suomenkielinen valintakoe

- ❖ **Sähköinen valintakoe tehdään aikavälillä 27.5. - 31.5.2024.**
- ❖ AMK-valintakoe **tehdään hakijan omalla kannettavalla tietokoneella**. Koetta ei voi suorittaa tabletilla tai puhelimella.
 - Valintakokeen tekopaikka ja ajankohta valitaan hakulomaketta täytettäessä.
 - Voit tehdä valintakokeen myös ammattikorkeakoulussa, jossa ei ole kyseistä koulutusta tarjolla.
- ❖ **Hakijalle avautuu valintakokeessa hänen omien hakukohteidensa mukaiset kokeen osiot.**
- ❖ Kokeen pituus ja kesto vaihtelee siten riippuen hakijan hakutoiveista.
- ❖ Kokeen jokaisella osiolla on oma maksimisuoritusaikansa (juokseva kello ruudulla). Kukin kokeen osio sulkeutuu viimeistään silloin, kun siihen varattu aika loppuu.
- ❖ **Kokeen osiot voi suorittaa haluamassaan järjestyksessä.** Kukin osio täytyy suorittaa kerralla loppuun eikä siihen voi enää palata sen sulkeuduttua.

Amk-valintkokeen osiot aloittain

Amk-valintakokeen pisteytys ja osioon varattu aika

- ❖ AMK-valintakokeessa saat jokaisesta oikeasta vastauksesta yhden pisteen (1p) ja väärästä vastauksesta tai vastaamatta jättämisestä nolla pistettä (0p).
- ❖ **Jokaisessa tehtävässä on vain yksi oikea vastausvaihtoehto.**

Alla olevasta taulukosta näet sekä opiskelijavalinnassa käytettävän pisteskaalan ja alimmat hyväksytyt pistemäärät että kuhunkin osioon käytettävän maksimiajan:

Osio	Päätöksentekotaidot	Kieli- ja viestintätaidot		Matemaattiset taidot	Matemaattis-luonnon-tieteelliset taidot	Eettiset taidot	Tunneälytaidot
		Opetuskieli	Englannin kieli				
Pisteskaala	0 – 100 p.	0 – 50 p.	0 – 50 p.	0 – 100 p.	0 – 100 p.	0 – 100 p.	0 – 100 p.
Alin hyväksytty pistemäärä	25 p.	15 p.	12,5 p.	30 p.	25 p.	30 p.	30 p.
Maksimisuoritus-aika	40 min	30 min	30 min	40 min	35 min	15 min	15 min

**AMMATTIKORKEAKOULUJEN
ENGLANNINKIELINEN
VALINTAMENETTELY**

Huomioitavaa ennen hakua, hakuvaiheessa ja sen jälkeen

- ❖ Kielitaito tulee osoittaa jollain seuraavista kielitesteistä:
 - ✓ IELTS Academic*: alin hyväksytty tulos 6.0 (Testiosiot: Kuuntelu, lukeminen, kirjoittaminen ja puhuminen).
 - ✓ TOEFL Academic (iBT)*: alin hyväksytty tulos 60 (Testiosiot: Lukeminen, kuuntelu, puhuminen ja kirjoittaminen).
 - ✓ PTE Academic*: alin hyväksytty tulos 55 (Testiosiot: Puhuminen ja kirjoittaminen, lukeminen ja kuuntelu.)
 - ✓ Cambridge English Scale Score: Alin hyväksytty tulos 169 (Testiosiot: Lukeminen, englanninkielen käyttöm kirjoittaminen, kuuntelu ja puhuminen).
 - ✓ YKI-testi (taitotasoarvio vähintään 4 kaikissa osa-alueissa (puhuminen, puheen ymmärtäminen, kirjoittaminen ja tekstin ymmärtäminen).

*) IELTS Academic UKVI, IELTS Online, PTE Academic Online ja TOEFL iBT Home Edition hyväksytään myös.

- ❖ **Kielitodistus tulee ladata hakulomakkeelle hakuaikana.**
- ❖ **Kielitestin tulosten tulee olla todennettavissa järjestäjän verkkovarmennuspalvelusta 21.3.2024 saakka.** TOEFL-testiä ei voida todentaa kahden vuoden kuluttua. IELTS-testiä ei voida todentaa kolmen vuoden kuluttua. Jos testituloksia ei voida enää tarkistaa, testi ei ole kelpollinen.

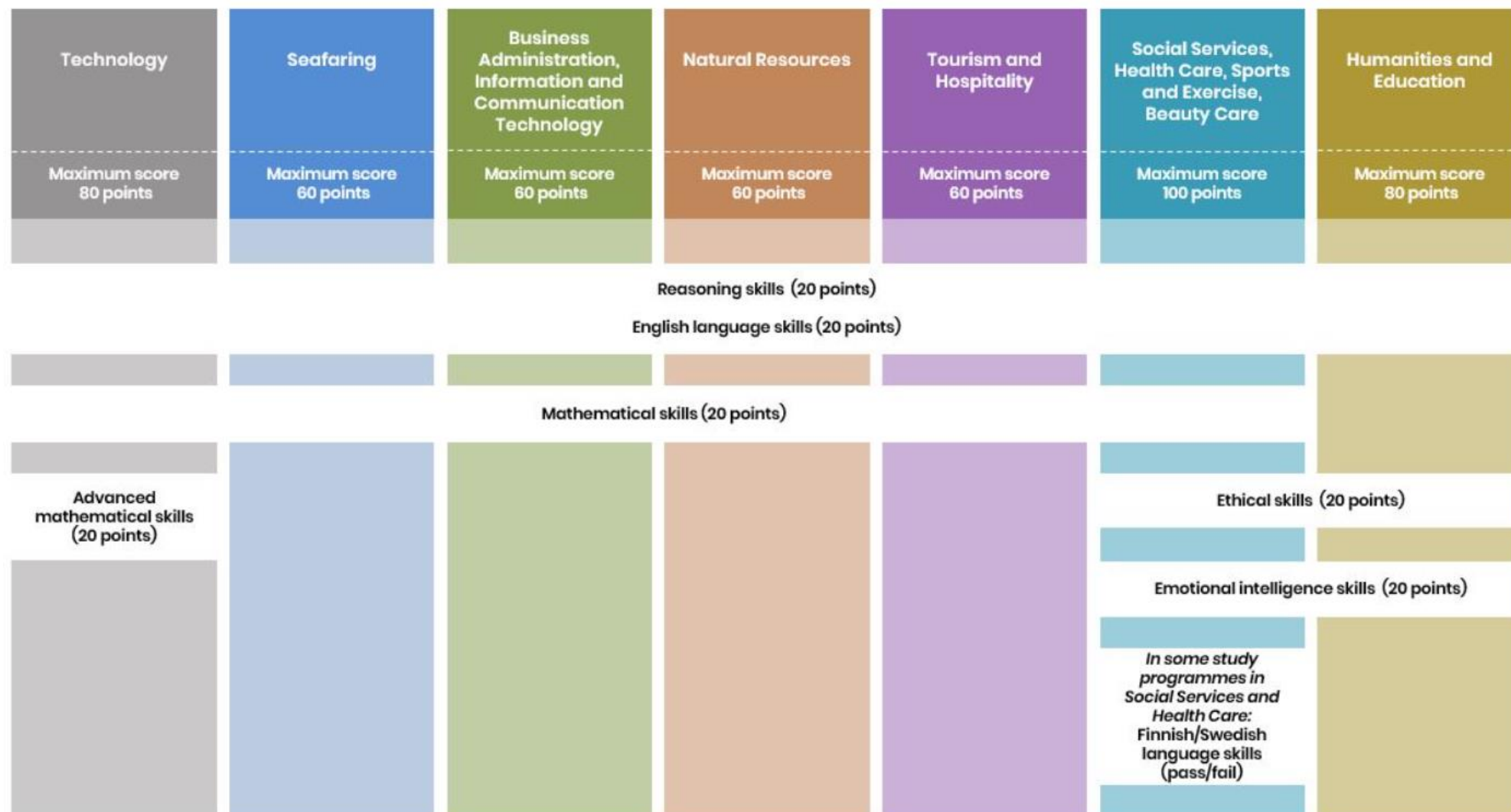
- ❖ Kielitodistuksen sijaan voit osoittaa englannin kielitaitotasosi, jos olet saanut englannin yo-kirjoitusten arvosanaksi vähintään M. Yo-todistus on liitettävä hakemukseen.
- ❖ Sinun tulee tallentaa hakulomakkeellesi hakuaikana uusin opintosuoritusotteesi nykyisestä koulutuksestasi.
- ❖ Jos sinut valitaan opiskelijaksi, sinun tulee toimittaa kopio lopullisesta tutkintotodistuksesta 11.7.2024 mennessä.

Ammattikorkeakoulujen kevään 1. haun englanninkielinen valintakoe

- ❖ Monissa ammattikorkeakouluissa käytetään englanninkielisten koulutusten osalta yhtenäistä 2-vaiheista valintakoetta.
- ❖ Valintakokeen ensimmäisenä vaiheena on **kirjallinen koe maaliskuussa 2024**.
- ❖ Toisen vaiheeseen **suulliseen osioon** kutsutaan 1. vaiheen hyväksytysti suorittaneet.
- ❖ Toinen vaihe toteutetaan **ryhmähaastatteluna maaliskuussa 2024**.
- ❖ Lopullisessa opiskelijavalinnassa 60 % pisteistä tulee kirjallisesta kokeesta ja 40 % ryhmähaastattelusta.
- ❖ Muutamissa sosiaali- ja terveysalan koulutuksissa arvioidaan myös suomen tai ruotsin kielen taito (B1-taso).
- ❖ Sivustolta **www.uasinfo.fi** löytyy tarkempaa tietoa valintakokeesta.

Englanninkielisen kirjallisen valintakokeen (1. vaihe) osiot aloittain

AVOIMEN VÄYLÄ AMMATTIKORKEAKOULUUN

- ❖ Jos et saa hakemaasi opiskelupaikkaa yhteishaussa, on yksi mahdollisuus hakeutua avoimen ammattikorkeakoulun opintoihin.
- ❖ Avoimen ammattikorkeakoulun opinnot ovat kaikille avoimia.
- ❖ Opiskelupaikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.
- ❖ **Opinnot ovat maksullisia** (esim. VAMK:ssa 15 €/opintopiste).
- ❖ Avoimessa ammattikorkeakoulussa opiskeluun **ei voi saada Kelan opintotukea**.
- ❖ Yleensä tietyn laajuisen opintokokonaisuuden (esim. VAMK:ssa 50 op:n polkuopinnot) suorittaminen mahdollistaa haun avoimen väylän kautta. Haku tapahtuu Opintopolussa yhteishaun ulkopuolella.
 - Joillain ammattikorkeakouluilla/koulutuksilla saattaa olla myös arvosanaehtoja tai lisäksi on haastattelu.
 - Kannattaa selvittää etukäteen kyseiselle alalle avoimen väylän haussa vaadittavien opintojen laajuus ja mahdolliset muut vaatimukset.

YLIOPISTOJEN KOULUTUSTARJONTA

YLIOPISTO-OPINNOT

- ❖ Suomessa on yhteensä 13 yliopistoa. Lisäksi voit suorittaa Maanpuolustuskorkeakoulussa sotilasalan korkeakoulututkintoja.
- ❖ Yliopistossa voit suorittaa **alemman korkeakoulututkinnon** (kandidaatti) ja **ylemmän korkeakoulututkinnon** (yleensä maisteri). Ylemmän korkeakoulututkinnon jälkeen on mahdollista jatkaa lisensiaatti- ja tohtoriopintoihin.
- ❖ Jopa **neljällä yliopistolla on toimintaa Vaasassa**. Nämä ovat Vaasan yliopisto, Helsingin yliopisto, Åbo Akademi ja Hanken Svenska handelshögskolan.

YLIOPISTOISSA OPISKELTAVAT ALAT	
❖ Humanistiset ja taidealat	❖ Kasvatusalat
❖ Kauppa, hallinto ja oikeustieteet	❖ Luonnontieteet
❖ Maa- ja metsätalousalat	❖ Palvelualat
❖ Tekniikan alat	❖ Terveys- ja hyvinvointialat
❖ Tietojenkäsittely ja tietoliikenne (ICT)	❖ Yhteiskunnalliset alat

VAASAN YLIOPISTO

❖ Vaasan yliopistossa on tarjolla kandidaattiohjelmat, jotka sisältävät alla mainitut opintosuunnat. Opiskelija suoraan kandidutkinnon jälkeen oikeuden jatkaa maisteriohjelmaan.

HALLINTOTIETEET

- Julkisen toiminnan johtaminen
- Julkisoikeus.

KAUPPATIETEET

- Digitaalinen markkinointi
- Johtaminen ja organisaatiot
- Kansainvälinen liiketoiminta
- Laskentatoimi ja rahoitus
- Markkinointi
- Talousoikeus
- Taloustiede.

TEKNIikka

- Sähkö- ja energiatekniikka
- Automaatio ja tietotekniikka
- Tuotantotalous
- Data-arkkitehtuuri.

VIESTINTÄTIETEET

- Kandiohjelmassa ei ole opintosuuntia.
- Maisteriopinnoissa voit suuntautua joko tekniseen viestintään tai viestinnän monialaiseen maisteriohjelmaan.

TUOTANTOTALOUS JA TIETOJÄRJESTELMÄTIEDE

- Tuotantotalous
- Tietojärjestelmätiede.

MUUT YLIOPISTOT VAASASSA

❖ Vaasan yliopiston lisäksi Vaasassa tarjoaa alla olevat kolme yliopistoa erilaisia koulutuksia.

HELSINGIN YLIOPISTO

- Oikeustiede: oikeustieteen notaari + oikeustieteen maisteri (koulutus on kaksikielinen: opetuskielinä suomi ja ruotsi).

ÅBO AKADEMI

Kandidutkinnot ruotsin kielellä, maisteritutkintoja on myös englannin kielellä.

- Aineenopettaja
- Eritysopettaja
- Kasvatustiede
- Käsityötiede ja kotitaloustiede
- Luokanopettaja
- Pedagogisen johtaminen ja kehittäminen
- Sosiaalitieteet
- Terveystieteet
- Yhteiskuntatieteet.

HANKEN SVENSKA HANDSHÖGSKOLAN

- Kauppatieteet (pääaineena laskentatoimi, rahoitus, markkinointi, kauppaoikeus sekä liikkeenjohto&organisaatio) ruotsin- tai englanninkielisinä.

YLIOPISTOJEN VALINTAMENETTELÄ

Yliopistojen todistusvalinta

- ❖ Yliopistoilla on ammattikorkeakouluja laajempi autonomia. Yliopistoon hakiessa täytyy aina selvittää kyseisen alan/koulutuksen hakukriteerit.
- ❖ Todistusvalinnan kriteerit koostuvat neljästä kokonaisuudesta:
 - pisteytettävät aineet
 - pisteytystaulukko
 - mahdolliset kynnysehdot ja
 - mahdollinen vähimmäispistemäärä.
- ❖ Todistusvalinnassa saa **pisteitä ainoastaan ylioppilastutkintotodistuksesta**.
 - Pisteitä voi saada 3-6 ylioppilastutkinnon aineen arvosanasta. Mukaan luettavien arvosanojen määrä riippuu alasta.
 - **Esim.** Kauppatieteissä pisteitä voi saada äidinkielestä, matematiikasta (pitkä tai lyhyt), hakijalle parhaat pisteet tuottavasta kielestä sekä kahdesta hakijalle parhaat pisteet tuottavasta aineesta.
- ❖ Aloilla voi myös olla ns. kynnysehtoja.
 - **Esim.** Missä tahansa diplomi-insinöörikoulutuksen todistusvalinnassa on kynnysehtona joko pitkän matematiikan, fysiikan tai kemian arvosanana vähintään C.
- ❖ Tarkempaa tietoa eri alojen ja yliopistojen todistusvalinnan pisteytyksistä löytyy osoitteesta **Yliopistovalinnat.fi** kohdasta Todistusvalinta (voimassa vuosina 2023-25).

Yliopistojen suoravalinta

- ❖ Joissakin hakukohteissa on käytössä myös suoravalinta.
- ❖ Suoravalintaa tehdään muun muassa **ylioppilastodistuksen perusteella, kilpailumenestyksen perusteella tai yliopisto-lukioyhteistyön perusteella.**
- ❖ Ylioppilastodistuksen perusteella tehtävässä suoravalinnassa kaikki tietyn ylioppilasarvosanan tai tietyt ylioppilasarvosanat saavuttaneet hakijat saavat opiskelupaikan hakemastaan hakukohteesta. Todistusvalinnan pisteytys ja kynnysehdot eivät siis koske ylioppilastodistuksen perusteella tehtävää suoravalintaa.
- ❖ Ylioppilastodistuksen perusteella tehtävä suoravalinta on **käytössä joissakin fysikaalisten tieteiden, kemian, matemaattisten tieteiden, tietojenkäsittelytieteen ja kielten hakukohteissa.**
 - **Esim. 1.** Itä-Suomen yliopistoon Tietojenkäsittelytieteen koulutukseen hakija valitaan suoravalinnalla, kun pitkä matematiikka on suoritettuna vähintään arvosanalla E.
 - **Esim. 2.** Jyväskylän yliopiston Tietotekniikan koulutukseen hyväksytään kaikki kynnysehdot täyttäneet hakijat, jotka saavat todistusvalinnasta vähintään 83 pistettä. Kynnysehtoina ovat pitkä matematiikka suoritettuna vähintään arvosanalla C tai lyhyt matematiikka suoritettuna vähintään arvosanalla M.

Yliopistojen valintakokeet

- ❖ Valintakokeessa testataan alan opinnoissa menestymisen kannalta keskeisiä ennakkotietoja ja -taitoja sekä yleisiä korkeakouluvalmiuksia.
- ❖ Tyypillisesti valintakokeet ovat **kirjallisia kokeita**. Osalla aloista on käytössä paperinen valintakoe ja osalla on digitaalinen valintakoe.
- ❖ Valintakokeet **perustuvat yleensä joko tiettyjen lukio-opintojen sisältöihin ja/tai ennakkoaineistoon sekä mahdollisesti valintakokeessa jaettavaan aineistoon**.
- ❖ **Osa aloista tekee valintakoeysteistyötä**. Tällaisia ovat esim. kauppatieteet, psykologia, biologia, kasvatustiede ja oikeustiede.
- ❖ **Osalla aloista on käytössä soveltuvuuskokeet**. Soveltuvuuskokeet sisältävät yleensä haastattelun, mutta niihin voi kuulua myös mm. kirjallisia osioita. Soveltuvuuskokeita käytetään esimerkiksi opettajankoulutuksen hakukohteissa.
- ❖ Taidealojen valintakokeet Aalto-yliopistossa, Lapin yliopistossa, Taideyliopistossa ja Tampereen yliopistossa poikkeavat muista. Ne ovat tyypillisesti moniosaisia ja koostuvat muun muassa erilaisista kirjallisista ja suullisista yksilö- ja ryhmätehtävistä.
- ❖ Arkkitehtuurin valintakokeisiin sisältyy piirustus- ja suunnittelukoe.

- ❖ **Yliopistovalinnat.fi** -sivustolta sekä Opintopolusta löytyvät tarkemmat tiedot myös yliopistojen valintakokeita koskien.
- ❖ Jos haet eri aloille tai yliopistoihin, jota eivät tee valintakoeysteistyötä, **varmista, etteivät valintakoepäivät tai mahdolliset soveltuvuuskoepäivät osu samoille päville.**
- ❖ Merkitse itsellesi ylös mm. mahdollisten ennakotehtävien palautuspäivät, ennakkomateriaalien julkaisupäivät sekä eri valintakokeiden päivät ja paikat.
- ❖ Lue etukäteen huolella valintakokeeseen valmistautumisen ohjeet.

Avoim väylä yliopistoon

- ❖ Yliopisto-opintoja voi suorittaa myös avoimen yliopiston kautta.
- ❖ **Opiskelu on maksullista** eikä siihen saa opintososiaalisia etuja.
- ❖ **Avoimessa yliopistossa ei voi suorittaa tutkintoa.** Voit kuitenkin liittää avoimen yliopiston opintosuoritukset osaksi tutkintoa, jos siirryt myöhemmin varsinaiseksi opiskelijaksi yliopistoon.
- ❖ Avoimen yliopiston opintojen hinta vaihtelee yliopistoittain. Vaasa yliopistossa avoimen yliopiston opintojen hinta on 12 €/op.
- ❖ Suoritettuasi noin 50-60 op:n yliopisto-opinnot (haetusta opintosuunnasta 25–30 op sekä kieli- ja menetelmäopintoja), voit hakea kyseisen alan tutkinto-opiskelijaksi.
 - Tarkista ennen avoimen yliopiston opintojen aloittamista, mitä opintoja sinun kannattaa suorittaa ja onko alalle hakeutumisessa esim. arvosanaehtoja).

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

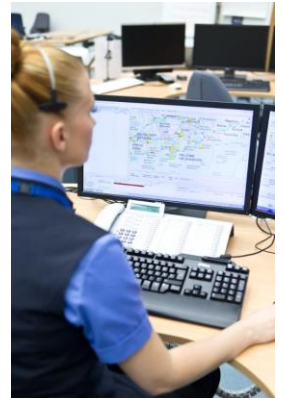
MUITA KOULUTUS- VAIHTOEHTOJA

AMMATTI- JA ERIKOISAMMATTITUTKINNOT

- ❖ Työkokemuksen karttuessa voit syventää osaamistasi suorittamalla ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon. Näihin tutkintoihin **voit hakea jatkuvassa haussa Vamian nettisivujen kautta.**
- ❖ Vamiassa on tarjolla **ammattitutkinnot** (lyhenne at) seuraavilta aloilta:
 - Ajoneuvoala, energia-ala, kalatalous, kasvatusta ja ohjausala, koneasennus ja kunnossapito, liiketoiminta, lähiesimiestyö, puhtaus- ja kiinteistöpalveluala, ravintolan asiakaspalvelu, ruokapalvelu, sähkö- ja automaatioala, talonrakennusala, talotekniikka, terveysala, tieto- ja viestintätekniikka, tuotantotekniikka, turvallisuusala, vammaisala ja yrittäjyys.
- ❖ Vamiassa on tarjolla seuraavat **erikoisammattitutkinnot** (lyhenne eat):
 - Energia-ala, erityisruokavaliopalvelut, hius ja kauneudenhoitoala, johtaminen ja yritysjohtaminen, kasvatusta ja ohjausala, kuntoutus-, tuki-, ja ohjauspalvelut, liiketoiminta, majoitus- ja ravitsemisalalan johtaminen, mielenterveys- ja päihdetyö, puhtaus- ja kiinteistöpalveluala, rakennusalan työmaajohto, sähkö- ja automaatioala, talonrakennusala, tieto- ja viestintätekniikka, tuotannon esimiestyö, tuotantotekniikka, tuotekehitystyö, turvallisuusvalvoja ja vanhustyö.

MUITA VAIHTOEHTOJA YHTEISHAUN ULKOPUOLELTA

- ❖ Poliisiammattikorkeakoulu: haku 4 kertaa vuodessa.
- ❖ Pelastusopisto: pelastusalan päällystötutkinto (AMK):n lisäksi erilaisia tutkintoja (mm. Häätakeskus-päivystäjä- ja pelastajatutkinto) ja koulutuksia.
- ❖ Rajavartijalaitoksen koulutukset: työmahdollisuuksia raja- ja merivartijoille, upseereille, siviileille ja erikoisupseereille.
- ❖ Tulli: tullialan tehtävät vaihtelevat perustehtävistä vaativiin asiantuntijatehtäviin: mm. rikostorjunta, yritystarkastukset, IT-puoli tai Tullilaboratorio. Kaikki Tulliin valitut henkilöt ohjataan koulutukseen työskentelyn alettua.
- ❖ Kansanopistojen koulutukset: kansanopistoissa voi opiskella mm. lukuvuoden mittaisilla kansanopistolinjoilla, avoimen yliopiston ja korkeakoulun opintoja, ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon, lukiokoulutuksessa ja erilaisilla lyhytkursseilla.

HYÖDYLLISIÄ SIVUSTOJA

TÄRKEITÄ LINKKEJÄ

- ❖ Opintopolku-palvelu: yhteishaun tekopaikka ja tietoa eri koulutuksista.
- ❖ Ammattikorkeakouluun.fi-sivusto: tietoa mm. ammattikorkeakoulujen tarjoamista koulutuksista, todistusvalinnasta ja valintakokeesta. Englanninkielisten ammattikorkeakouluopintojen sivusto löytyy täältä.
- ❖ Yliopistovalinnat.fi-sivusto: tietoa mm. eri alojen valintakoeysteistä, todistusvalinnasta, suoravalinnasta ja valintakokeista.
- ❖ Kauppatieteet.fi-sivusto: kauppatieteellisen yhteisvalinnan sivusto, josta löytyy tietoa mm. todistusvalinnasta, valintakokeista sekä vanhoja valintakokeita.
- ❖ Dia.fi-sivusto: tietoa mm. diplomi-insinööri- ja arkkitehtikoulutuksen yhteisvalinnasta, valintakokeista ja ennakotehtävistä.
- ❖ Biologian yhteisvalinta: tietoa mm. valintakokeesta ja vanhoja valintakokeita.
- ❖ Farmasian yhteisvalintakoeysteistyö: tietoa mm. Valintakokeesta.
- ❖ Hallintotieteiden yhteisvalinta: tietoa mm. valintatavoista ja valintakokeesta.
- ❖ Kasvatusalan valintayhteistyö: tietoa mm. valintakokeesta ja soveltuvuuskokeesta.

- ❖ Lääketieteellisten alojen yhteisvalinta: tietoa mm. valintakokeesta ja valintakokeen materiaalit.
- ❖ Oikeustieteellisen alan yhteisvalinta: tietoa mm. eri valintatavoista ja vanhoja valintakokeita.
- ❖ Psykologian ja logopedian valintayhteistyö: tietoa mm. valintakokeesta.
- ❖ Sosiaalityön yhteisvalinta: tietoa mm. Valintaperusteista ja valintakokeesta.
- ❖ Tietojenkäsittelytieteen valintakoeysteistyö: tietoa mm. Valintakokeesta sekä vanhoja valintakokeita.

Linkkejä oppilaitosten sivuille

Ammattikorkeakoulut

- ❖ Vaasan ammattikorkeakoulu, VAMK
- ❖ Seinäjoen ammattikorkeakoulu, SeAMK
- ❖ Centria ammattikorkeakoulu
- ❖ Poliisiammattikorkeakoulu
- ❖ Pelastusopisto
- ❖ Vaasan avoin ammattikorkeakoulu

Yliopistot

- ❖ Vaasan yliopisto
- ❖ Helsingin yliopisto (Vaasa)
- ❖ Åbo Academi
- ❖ Hanken svenska handelshögskolan
- ❖ Vaasan avoin yliopisto

Ammatilliset koulutukset

- ❖ Vamia
- ❖ Etelä-Pohjanmaan opisto
- ❖ Järviseudun ammatti-institutti
- ❖ Keski-Pohjanmaan ammattiopisto - kpedu
- ❖ Keski-Pohjanmaan konservatorio
- ❖ Kuortaneen urheiluopisto
- ❖ SEDU
- ❖ Suomen Yrittäjäopisto
- ❖ Vuoksi

Muuta

- ❖ Lisätietoja ja apua haun tekemiseen saat myös omalta **opinto-ohjaajaltasi** sekä **Vamia Guidesta**.

